

**UCHWAŁA NR XXXIX/290/2022
RADY MIASTA LUBARTÓW**

z dnia 22 marca 2022 r.

**w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 i 583) oraz art. 4¹ ust. 1, 2, 5 i art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 i 2469, z 2022 r. poz. 218 i 24) oraz art. 10 ust. 1, 2, 3, 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z 2021 r. poz. 1655, z 2022 r. poz. 2469) w związku z art. 21 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469) Rada Miasta uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr XXXVII/268/2021 Rady Miasta Lubartów z dnia 23 grudnia 2021 r. w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Grzegorz Gregorowicz

Załącznik do uchwały Nr XXXIX/290/2022
Rady Miasta Lubartów
z dnia 22 marca 2022 r.

**Miejski Program
Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
oraz
Przeciwdziałania Narkomanii
na rok 2022**

Lp.	Numer	Nazwa zadania	Strona
1.	1	Wprowadzenie	3
2.	2	Problem alkoholowy - dane i rekomendacje wynikające z diagnozy.	3
	2.1	Alkohol	3-5
	2.2	Nikotyna	5
	2.3	Narkotyki	6
	2.4	Przemoc	6-8
	2.5	Uzależnienia behawioralne i cyberprzemoc.	8
	2.6	Czas wolny	8
	2.7	Nietrzeźwość	9
	2.8	Rynek alkoholowy	9
3.	3	Cele i zadania programu	9
	3.1	Cel główny programu.	9
	3.2	Obszar realizowanego programu.	9
	3.3	Cele szczegółowe definiują poniższe tabele:	10-13
4.	4	Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	13
	4.1	Zadania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	13
	4.2	Wynagrodzenia członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych.	13
5.	5	Realizacja Programu	13-14
6.	6	Monitoring i ewaluacja Programu	14-15
7.	7	Plan wydatków budżetowych na 2022r.	15

1. Wprowadzenie.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków, oraz stanowi część Polityki Społecznej Lubartowa. Zadania zawarte w Programie i sposoby ich realizacji, dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Zadania te finansowane będą ze środków pozyskiwanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które stanowią dodatkowe dochody miasta przeznaczone na profilaktykę w danym obszarze. Zgodnie z rekomendacjami Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom Program powinien stanowić najlepiej dostosowaną do warunków lokalnych odpowiedź na problemy związane z piciem alkoholu i zażywania narkotyków z uwzględnieniem ich środowiskowej uwarunkowań. Na wiele pytań w tym zakresie znajdziemy odpowiedź w „Diagnozie spraw społecznych na terenie Miasta Lubartów” opracowanej w 2021 r. przez Ogólnopolską Grupę Szkoleniową sp. z o.o. (właściciela marki Krajowego Ośrodka Kształcenia Administracji w Krakowie). Opracowana diagnoza pokazuje nam obraz wybranych problemów społecznych dotyczących dzieci i młodzieży szkolnej oraz dorosłych mieszkańców Lubartowa w oparciu o statystyki. W badaniu wzięło udział :

- 569 uczniów szkół podstawowych (kl. VII-VIII oraz uczniów szkół ponadpodstawowych),
- 200 mieszkańców Lubartowa,
- 25 sprzedawców napojów alkoholowych. Diagnoza realizowana na zlecenie Miasta Lubartów miała na celu ukazanie skali różnych problemów społecznych na terenie miasta.

Zakres działań badawczych odnosił się do zidentyfikowania następujących kwestii:

- problemów uzależnień wśród dzieci i młodzieży, dorosłych mieszkańców w tym wiedzy i postaw sprzedawców napojów alkoholowych,
- problemu przemocy domowej,
- problemu przemocy rówieśniczej i szkolnej wśród uczniów,
- skali problemu cyberprzemocy,
- przyczyn lub czynników wywołujących sytuacje problemowe,
- określenia skali oraz zakresu problemów uzależnień behawioralnych,
- skali problemu wykluczenia społecznego oraz bezrobocia,
- skutków występowania tych problemów,
- pokazania rozwiązań mających na celu wyjaśnienie sytuacji problemowej lub złagodzenia jej skutków.

2. Problem alkoholowy - dane i rekomendacje wynikające z diagnozy.

2.1. Alkohol.

Problem alkoholowy jest istotny, gdyż znaczny odsetek mieszkańców (71,50%) spożywa alkohol. Większość mieszkańców pije alkohol kilka razy w miesiącu (30,50%), a 4% pije alkohol codziennie. Co istotne, 7,69% osób uważa się za osobę z problemem alkoholowym. Szczególną uwagę należy zwrócić na to, że 30,00% mieszkańców była świadkiem prowadzenie przez kogoś pojazdu pod wpływem alkoholu, a 9,79% prowadziło pojazd w stanie nietrzeźwości. Zdarzyło się również, iż mieszkańcy wykonywali swoje obowiązki służbowe będąc pod wpływem alkoholu (11,89% osób przyznało się do takiego zachowania, w tym 0,70% robi to często). Problem alkoholowy wśród dzieci i młodzieży w Mieście Lubartów również jest obecny- spożycie alkoholu zadeklarowało 38,66% uczniów. Do kontaktu z alkoholem częściej przyznawały się dziewczynki(42,86%) niż chłopcy (31,60%) Uczniowie sięgali głównie po piwo (87,27%), a alkohol spożywają przede wszystkim podczas uroczystości rodzinnych (48,64%). Warto zwrócić uwagę również na to, że znaczna część rodziców wie o tym, że ich dzieci mają kontakt z alkoholem (78,18%) (43,60%) rodziców nie zareagowała na taką informację. Należy kontynuować działania profilaktyczne zapobiegając dalszemu rozwojowi problemu.

Rekomendowane działania profilaktyczne:

- realizacja kampanii informacyjnej dotyczącej negatywnych skutków zdrowotnych, społecznych i prawnych wynikających z nadużywania alkoholu, a także mechanizmów uzależnień. Ze względu na panującą sytuację epidemiologiczną skuteczne mogą okazać się materiały profilaktyczne realizowane w formie online, np. kampanie profilaktyczne w social mediach lub telewizji i radio,
- aby zwiększyć skuteczność prowadzonych działań profilaktycznych zaleca się kontynuowanie współpracy pomiędzy instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze uzależnień, kontynuowanie organizacji szkoleń i kursów mających na celu podnoszenie kompetencji zatrudnionej kadry oraz zaangażowanie tych podmiotów w prowadzenie kampanii społecznych. Ważne przed prowadzeniem szkoleń jest przekazanie grupom, które mają być objęte szkoleniem, krótkich ankiet mających na celu zbadanie ich potrzeb szkoleniowych,
- realizację kampanii, która powinna uwzględniać również informację dla mieszkańców miasta, na temat możliwych form pomocy w przypadku uzależnienia od alkoholu (także jeśli chodzi o kogoś znajomego lub członka rodziny),
- aby zapobiegać rozwijaniu się uzależnienia u tych osób, które wypijają jednorazowo zbyt duże ilości alkoholu (7,69% mieszkańców przyznało, iż jednorazowo wypijają 11-13 i więcej porcji alkoholu), zaleca się dalszą realizację kampanii mających na celu informowanie oraz edukowanie mieszkańców na temat konsekwencji spożywania dużych ilości alkoholu,
- działania skierowane zarówno do pracodawców, jak i pracowników, których celem będzie przedstawienie konsekwencji prawnych związanych z podejmowaniem pracy w stanie nietrzeźwym oraz zagrożeń wynikających z takich sytuacji,
- szkolenia (w wersji stacjonarnej lub online) dla kadry kierowniczej w zakresie adekwatnego reagowania i interwencji wobec pracowników),
- kontynuowanie realizacji kampanii informacyjnej na temat konsekwencji prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu. Ze względu na sytuację epidemiologiczną zaleca się realizację kampanii w formie online,
- realizowanie kampanii informacyjnej o skutkach picia w ciąży, jak również zapoznanie mieszkańców z tematyką FAS- alkoholowego zespołu płodowego i uświadomienie kobietom w ciąży konieczności unikania nawet śladowych ilości alkoholu. Dane pokazały, iż 28% ankietowanych mieszkańców widziało kobiety w ciąży zamieszkujące na terenie Miasta Lubartów,
- kontynuację działań o możliwie najszerszym spektrum, docierającym do wszystkich dzieci i młodzieży, w celu obniżenia liczby uczniów inicjujących we wczesnych latach picie alkoholu. Skuteczne mogą okazać się np. profilaktyczne godziny wychowawcze, w czasie których opiekunowie będą podejmować działania profilaktyczne: realizacja rekomendowanych programów, wykorzystanie źródeł multimedialnych, spotkania z ekspertami np. osobami pracującymi z uzależnionymi,
- zastosowanie w działaniach profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży strategii informacyjnej, w celu poszerzenia wiedzy na temat przyczyn i konsekwencji picia alkoholu oraz umożliwienia młodym ludziom, podejmowania racjonalnych wyborów, popartych znajomością zagadnień związanych z używaniem napojów wysokoprocentowych. By działania z zakresu strategii informacyjnej przynosiły oczekiwane rezultaty, winne być realizowane przez kompetentne osoby, które cechuje wiarygodność, umiejętność wzbudzania zaufania wśród dzieci i młodzieży i budowania z nimi pozytywnej relacji. Przekazywane informacje muszą być rzetelne oraz dostosowane do etapu rozwoju uczniów,
- rozpowszechnianie wśród uczniów informacji na temat formy pomocy w przypadku posiadania w rodzinie osoby uzależnionej. Ważną rolę w diagnozie dzieci dotkniętych tym problemem odgrywają nauczyciele, wychowawcy i opiekunowie w placówkach, którzy poprzez obserwację i dyskretne wywiady powinny zwrócić uwagę na symptomy świadczące o tym, że dziecko cierpi z powodu uzależnienia członka rodziny. Pomocne mogą okazać się również warsztaty psychologiczne (np. podczas godzin wychowawczych) polegające na pracy nad samooceną, budowaniem zaufania, ćwiczenia różnego rodzaju umiejętności potrzebnych do funkcjonowania w grupie, gry i zabawy pomagające w budowie więzi z innymi ludźmi, uczące norm społecznych, dające szansę na budowanie pozytywnego wizerunku własnego, a także wycieczki, które będą pomagać budować relacje interdyscyplinarne i pokazywać weselszy otwarty świat,

- realizację szkoleń dla rodziców, podczas których przekazana im będzie wiedza na temat problemu picia napojów wysokoprocentowych, skutków wczesnej inicjacji alkoholowej wśród dzieci oraz możliwości jej zapobiegania. Rodzice powinni zostać również przeszkoleni w zakresie reagowania w przypadku spożywania alkoholu przez dziecko. Warto skorzystać z darmowego przewodnika „Jak rozmawiać z dzieckiem o alkoholu?” dostępnego na stronie trzymajpion.pl. Istotne jest dotarcie do jak największej liczby rodziców,
- wykorzystywanie strategii alternatyw - angażowanie dzieci i młodzieży w atrakcyjne bezpieczne aktywności (np. sportowe, artystyczne, plastyczne), które dopasowywane będą do możliwości i potrzeb odbiorców,
- kontynuowanie podnoszenia kompetencji nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz osób pracujących w świetlicach celem zwiększenia efektywności działań. Dane pokazują, iż to głównie nauczyciele rozmawiają z uczniami o konsekwencjach związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych (taką odpowiedź wskazało 53,95% uczniów), w związku z tym nauczyciele muszą mieć wiedzę w tym zakresie,
- kontynuowanie realizacji zajęć integracyjnych dla dzieci i młodzieży mających na celu budowanie więzi pomiędzy uczniami oraz poczucie bezpieczeństwa i zaufania, gdyż to stanowi między innymi czynnik chroniący podejmowania zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież,
- inwestowanie w sprzęt i niezbędne materiały potrzebne do podwyższania jakości działań,
- realizacja działań mających na celu zapobieganie wczesnej inicjacji alkoholowej przez dzieci i młodzież. Dane pokazują, iż 14,55 uczniów sięgało po alkohol w wieku 8-10 lat. Przydatne w tym wypadku będzie zastosowanie w działaniach profilaktycznych strategii edukacyjnej, która ma na celu rozwijanie ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych. Zaleca się realizowanie ćwiczeń, gier psychoedukacyjnych, czy warsztatów, które będą rozwijały asertywność, uczyły nawiązywania relacji z innymi ludźmi, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów lub podnoszenia poczucia własnej wartości;
- 13% osób uważa, iż w mieście nie działa Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dane te pokazują, iż mieszkańcy mają świadomość istnienia takiej jednostki. Istotne jest, aby promować działania MKRPA. W tym celu można posłużyć się plakatami lub ulotkami przedstawiającymi działania tej jednostki oraz wskazującymi jej dane kontaktowe.

2.2 Nikotyna.

Problem nikotynowy w Mieście Lubartów jest widoczny, ale nie przybiera dużych rozmiarów- 19% mieszkańców sięga po papierosy, a codziennie robi to 11,5% osób. Warto zwrócić uwagę na to, że większość palących papierosy mieszkańców, nigdy nie podjęło próby zerwania z nałogiem (34,21 %). Jednakże cieszy fakt, że mieszkańcy mają świadomość negatywnych konsekwencji zdrowotnych wynikających z palenia papierosów- 59,5 %osób uważa, że palenie jest bardzo szkodliwe, a 34 % uważa, że jest szkodliwe. Palenie papierosów przez dzieci i młodzież nie jest dużym problemem, ale warto kontynuować działania profilaktyczne, zapobiegające dalszemu rozwojowi problemu. Do palenia przyznało się 39.53% uczniów (w tym 2,28% pali regularnie). Niepokojący jest fakt, iż grupa młodych ludzi, które palą papierosy wyszło poza fazę eksperymentowania i stało się regularną czynnością - 2,18% uczniów w ostatnim miesiącu paliło więcej niż 20 papierosów dziennie.

Rekomendowane działania profilaktyczne:

- rozpowszechnianie materiałów profilaktycznych, na których znajdować się będą informacje zachęcające do rzucenia palenia oraz sposoby i metody, które mogą w tym pomóc. Materiały powinny być również dostępne w formie online,
- należy kontynuować działania profilaktyczne wykorzystując przy tym strategię informacyjną, mającą na celu edukację mieszkańców w zakresie szkodliwości nikotyny na zdrowie palacza i osób w jego najbliższym otoczeniu,
- propagowanie wśród uczniów zdrowego stylu życia, poprzez przedstawianie korzyści za tym idących oraz możliwości ich osiągnięcia, a także poprzez rozpowszechnianie na ten temat ulotek, plakatów w formie drukowanej i internetowej oraz zapewnienie uczniom uczestnictwa w zajęciach sportowych (warto dopilnować aby uczestnictwo w zawodach sportowych wiązało się również z nauką dzieci i młodzieży zasad Fair Play, współdziałanie w grupie oraz zdrowego współzawodnictwa.

2.3. Narkotyki.

Problem narkotykowy.

Problem zażywania substancji psychoaktywnych nie przybiera dużych rozmiarów wśród mieszkańców Miasta Lubartów- 12,5 % mieszkańców miało psychoaktywnymi, a także 1% osób zażywa je raz w tygodniu. Mieszkańcy sięgają po te substancje głównie z ciekawości(56,6%). Jednakże, zaleca się kontynuowanie działań profilaktycznych , by utrzymać tą pozytywną tendencję oraz zapobiegać możliwemu rozwojowi problemu. Warto zwrócić uwagę, że ankietowani uważają, że w mieście można kupić narkotyki i dopalacze (68,5%), a dodatkowo 11,5% ankietowanych wie gdzie kupić substancje psychoaktywne na terenie Miasta Lubartów. Ponadto badanie wskazało, że kontakt z narkotykami lub dopalaczami miała nieznaczna część uczniów (6,68%). Częściej kontakt mieli chłopcy (7,08%) niż dziewczynki (6,44%). Uczniowie zażywają te substancje głównie na podwórku (42,11%) a motywuje ich do tego, jak w przypadku dorosłych respondentów również ciekawość (52,63%). Szczególnie popularna substancją wśród młodych mieszkańców jest marihuana lub haszysz. (68,42%). Co istotne, co dziesiąty uczeń twierdzi, iż w mieście kupno tych substancji nie stanowi problemu, a 7,73% osób zna kogoś sprzedającego narkotyki lub dopalacze. Oprócz tego część uczniów posiada niepełną wiedzę na temat uzależnienia od substancji psychoaktywnych, co domaga się zastosowania szerokich działań profilaktycznych na poziomie uniwersalnym.

Rekomendowane działania profilaktyczne:

- dalsze działania profilaktyczne na poziomie uniwersalnym, dotyczące konsekwencji zdrowotnych, społecznych i prawnych zażywania narkotyków i dopalaczy. Działania powinny mieć szeroki zasięg, który będzie możliwy do realizacji za pomocą kampanii informacyjno- edukacyjnej przy użyciu ulotek, plakatów (w formie drukowanej oraz internetowej) i artykułów umieszczanych w lokalnej prasie, mediach oraz miejscach publicznych,
- rozpowszechnianie informacji na temat możliwych form pomocy w przypadku doświadczania problemów z nadużywaniem lub uzależnieniem od środków psychoaktywnych. Materiały powinny być dostępne w formie drukowanej (pozostawione np. w miejscach publicznych takich jak kościół, szpitale, przychodnie itp.) oraz w formie internetowej,
- prowadzenie działań profilaktycznych w szkołach mających na celu przekazywanie wiedzy na temat konsekwencji społecznych, zdrowotnych i prawnych zażywania narkotyków,
- realizację szkoleń/ warsztatów dla rodziców na temat reagowania w przypadku zażywania przez dzieci środków psychoaktywnych, rozpoznawania czy dziecko zażywa takie substancje, do kogo należy zgłosić się w przypadku doświadczania tego problemu oraz jak rozmawiać z dzieckiem w przypadku podejmowania przez niego zachowań ryzykownych, kontynuowanie cyklicznych działań mających na celu informowanie dzieci i młodzież na temat instytucji, gdzie mogą szukać pomocy w przypadku doświadczania problemu uzależnienia od substancji psychotropowych. Ulotki, plakaty powinny być umieszczane w widocznych miejscach zarówno w szkole jak i innych instytucjach publicznych, a także powinny zawierać dane kontaktowe do instytucji pomocowych. Informacje te powinny być również przekazywane uczniom w formie online.

2.4. Przemoc.

Problem przemocy.

Problem przemocy w mieście jest widoczny. Przemocy doświadczyło 21% ankietowanych mieszkańców, a 31 % zna kogoś w swoim otoczeniu kto jest osobą doświadczającą przemocy. Mieszkańcy doznawali głównie przemocy psychicznej (90,48%), rzadziej fizycznej (59,52%). Przemoc wobec nich stosowali głównie partner/ partnerka (54,76%). Ponadto co dziesiąty ankietowany stosował przemoc (głównie fizyczną - 71,53%) głównie wobec innych osób (33,33%) oraz partnera/ partnerki (47,62%). Należy zwrócić uwagę na to, że grupa mieszkańców, która nie zdaje sobie sprawy z negatywnych konsekwencji stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci (4% ankietowanych mieszkańców). Dodatkowo 9,5% osób uważa, że istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy. Problem przemocy wśród uczniów w mieście jest znaczny, bowiem 51,49% uczniów przyznaje, że doświadczyło przemocy psychicznej a 47,6 % doświadczyło przemocy fizycznej. Szczególnie dostrzegalnym jej rodzajem jest przemoc rówieśnicza, bowiem 53,58% uczniów doznało przemocy psychicznej ze strony kolegów ze szkoły, a przemoc fizyczną uczniowie doświadczyli tylko ze strony kolegów szkolnych (100%). Dodatkowo

31,25% uczniów jest zdania, że w ich szkole występuje przemoc. Jak wynika z analizy materiału badawczego, problem przemocy domowej jest mniejszy niż przemocy rówieśniczej, jednak również dostrzegalny i wymagający podjęcia działań profilaktycznych.

Rekomendowane działania profilaktyczne:

- upowszechnianie informacji o miejscach w lokalnej społeczności, w których świadczona jest pomoc medyczna, psychologiczna, prawna, socjalna oraz zawodowa osobom dotkniętym przemocą, za pomocą materiałów drukowanych takich jak: ulotki, plakaty, broszury i strony internetowe,
- organizowanie dla mieszkańców warsztatów, których celem będzie zapobieganie i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez ukazanie sposobów komunikowania się z osobą stosującą przemoc, naukę asertywnych form radzenia sobie z osobą agresywną oraz poprzez wskazania innych możliwości, które mogą pomóc ofiarom przemocy. Zaleca się również, aby podczas warsztatów mieszkańcy uświadamiani byli w jaki sposób reagować, jeśli znają osobę doświadczającą przemocy. Szkolenia mogą mieć formę online, co jest szczególnie istotne ze względu na panującą obecnie sytuację epidemiologiczną,
- dalsza współpraca z przedstawicielami służb realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy i wymiaru sprawiedliwości, która ma na celu kierowanie osób stosujących przemoc w rodzinie i środowisku lokalnym do uczestnictwa w oddziaływaniach zmierzających do zniwelowania problemu. Pomocne może być kontynuowanie realizacji interdyscyplinarnych spotkań, konferencji, szkoleń, na których obecni będą przedstawiciele wszystkich służb,
- ważne w zapobieganiu problemom przemocy jest również podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli instytucji realizujących działania zapobiegawcze tego typu problemom- zwiększenie świadomości rodziców na temat negatywnych konsekwencji stosowania agresji w procesie wychowania, przy jednoczesnej edukacji w zakresie skutecznych i bezpiecznych dla rozwoju dziecka metod wychowawczych, poprzez warsztaty i zajęcia organizowane dla rodziców oraz przy wykorzystaniu strategii informacyjnej, zarówno w środkach masowego przekazu jak i w społeczności lokalnej,
- prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, które będą obalać mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie, a także będą opisywać mechanizmy przemocy w rodzinie i uświadamiać ich społeczną szkodliwość,
- ciągłą realizację zajęć, mających na celu poszerzenie wiedzy z zakresu problematyki przemocy. Zakres kierowanej do uczniów informacji; oprócz konsekwencji stosowania przemocy, powinien zawierać również treści na temat szerokiego spektrum rodzajów przemocy. Zaleca się stosowanie różnych technik, metod, które będą w atrakcyjny i aktywny sposób przekazywały informację. Skuteczne w tym przypadku mogą być metody takie jak: psychodrama (odgrywanie scenek na temat zachowań przemocowych, które pomogą wczuć się w doświadczenia osób będących ofiarą agresji); " burza mózgów" (stworzenie listy wszystkich zachowań będących aktem przemocy); praca w grupach (znalezienie wspólnych pomysłów rozwiązań problemu przemocy),
- dalsze przekazywanie uczniom wiedzy na temat możliwych form pomocy w przypadku doświadczenia przez nich przemocy zarówno w szkole jak i w domu, a także w jaki sposób mogą reagować, jeśli będą świadkami agresji,
- wypracowanie na terenie szkoły, jasnych zasad zachowania i konsekwencji ich nieprzebrzegania a także rozpowszechnianie tych reguł przez nauczycieli, pracowników szkoły poprzez informowanie i umieszczanie plakatów w niektórych miejscach budynku szkolnego,
- prowadzenie w klasach zajęć psychoedukacyjnych takich jak: doskonalenie umiejętności radzenia sobie ze stresem, wzmacnianie poczucia własnej wartości, rozwijanie umiejętności asertywnego zachowania się,
- skuteczne okazują się również spotkania z policją, mające na celu uświadomienie dzieci i młodzieży o tym, jakie zachowania są aktem przemocy i jakie niosą za sobą konsekwencje (ważne, aby funkcjonariusze byli przeszkoleni w zakresie prowadzenia zajęć profilaktycznych),
- realizację zajęć, warsztatów integracyjnych w klasach. Mają one na celu wzmacnianie więzi pomiędzy rówieśnikami i wpływanie na pozytywny klimat szkoły, który jest ważnym czynnikiem chroniącym przed podejmowaniem zachowań ryzykownych,

- kontynuowanie realizacji szkoleń dla nauczycieli, które będą rozwijały u nich kompetencje kierowania klasą oraz umiejętności właściwego reagowania na niekorzystne zachowania uczniów, wzmocnienia pożądanego zachowań i formułowania oczekiwań wobec uczniów.

2.5. Uzależnienia behawioralne i cyberprzemoc.

Znaczna część uczniów (27,94%) przyznaje, iż każdego dnia przeznaczają na korzystanie z komputera i internetu więcej niż 6 godzin, a (8,44%) poświęca na granie w gry komputerowe powyżej 6 godzin dziennie. Uczniowie z nowych mediów korzystają głównie w domu (89,78%). Służą one im przede wszystkim do kontaktu ze znajomymi (83,69%) i słuchania muzyki (77,24%). Co ważne, co piąty uczeń był dyskryminowany ze względu na brak dostępu do komputera lub internetu. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż (17,78%) uczniów podałyby swoje dane osobie poznanej w internecie. Może to wskazywać, że ci uczniowie nie znają konsekwencji takiego zachowania. Wśród uczniów obserwuje się również zachowania związane z hazardem (3,7%) wiele razy obstawiało zakłady bukmacherskie, 9,33% wiele razy grało na automatach do gry, (1,76%) badanych wiele razy brało udział w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych, w których wysyła się płatne sms.

Rekomendowane działania profilaktyczne:

- zaleca się kampanię mającą na celu zwiększenie świadomości osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży dotyczącej zagrożeń w sieci oraz wskazanie miejsc, gdzie można uzyskać pomoc,
- biorąc pod uwagę rozwój mediów elektronicznych i związanych z tym zagrożeń, zasadne jest zwiększenie aktywności w działalności szkół w zakresie przeciwdziałania tym zagrożeniom, np. poprzez zajęcia profilaktyczne omawiające problem cyberprzemocy,
- nie wszyscy uczniowie mają świadomość zagrożeń cyfrowych. Świadczy to o konieczności zaplanowania działań edukacyjnych zwiększających kompetencje informacyjno- medialne i ogólną świadomość problematyki zagrożeń cyfrowych. Działania te powinny obejmować nauczycieli i uczniów, a także ich rodziców traktowanych jako zintegrowane podmioty uczestniczące w procesie wychowania,
- działaniami z zakresu edukacji powinni być objęci rodzice uczniów: na temat racjonalnych sposobów użytkowania mediów cyfrowych oraz konsekwencji zachowań problemowych i zagrożeń uzależnieniami czynnościowymi,
- popularyzowanie wiedzy nt. uzależnień behawioralnych poprzez organizowanie kampanii społecznych - zwłaszcza adresowanych do dzieci młodszych (w szkole podstawowej i ich rodziców).
- wymagane jest wdrożenie procedur zwiększających bezpieczeństwo cyfrowe w szkołach, ze względu na małą wiedzę uczniów w tym zakresie.

2.6. Czas wolny.

Większość uczniów preferuje aktywny sposób spędzania czasu wolnego (54,31%) i najchętniej spędzają go ze znajomymi i przyjaciółmi (59,40%) oraz w samotności (22,85%) i rodziną (13,53%). Jeśli chodzi o formę spędzania wolnego czasu to ankietowani uczniowie wskazali głównie na: spędzanie czasu przed komputerem lub telefonem (73,81%) oraz słuchaniem muzyki (68,37%). Natomiast jazda na rowerze to najchętniej wybierana przez uczniów aktywność (55,71%). Dodatkowo uczniowie zdają sobie sprawę z zdrowotnych właściwości aktywności fizycznej (73,64%) uczniów uważa, że jest dobrą formą odreagowania i pomaga w walce ze stresem.

Rekomendowane działania:

- zalecana jest aktywizacja dzieci oraz rodziców we wspólne spędzanie czasu wolnego, tak by czas z dzieckiem nie był tylko obowiązkiem, ale także czasem rozwoju dziecka, własnego rozwoju i poznawania najbliższych osób,
- promocja zdrowego stylu życia, poprzez ułatwienia w dostępie do infrastruktury sportowej oraz świadczenia usług związanych z upowszechnianiem sportu,
- w związku ze zgłoszonymi przez uczniów problemami spowodowanymi pandemią, sugerowanym działaniem jest umożliwienie młodzieży kontaktu ze znajomymi poprzez organizację alternatywnych form spędzania wolnego czasu, co dodatkowo może zintegrować lokalną społeczność. Spotkania ze znajomymi pomagają zredukować stres i niepokój podopiecznych związanych z istniejącą sytuacją epidemiologiczną.

2.7. Nietrzeźwość.

Z danych przedstawionych przez Komendanta Powiatowego Policji w informacji o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie miasta Lubartów za 2020 r. wynika, że policjanci wykonujący czynności w związku z zjawiskiem przemocy w rodzinie udzielali pomocy i porad ofiarom przestępstwa. Wszczęto 35 postępowań przygotowawczych w związku z podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie. W większości przypadków osoby stosujące przemoc były pod wpływem alkoholu. Z 16 przestępstw ujawnionych na terenie miasta Lubartów 15 z nich to posiadacze środków narkotykowych, jedno ujawnione przestępstwo dotyczyło kierowanie samochodem pod wpływem narkotyków. Niepokojącym zjawiskiem jest kierowanie pojazdem pod wpływem alkoholu. W 2020 r. ujawniono 32 nietrzeźwych kierującymi pojazdami. Policjanci skierowali do sądu 17 wniosków o ukaranie w związku z piciem alkoholu w miejscach niedozwolonych. Mieszkańcy Lubartowa wykonali 114 zgłoszeń w związku z piciem alkoholu w niedozwolonym miejscu.

2.8. Rynek alkoholowy.

Na początku 2021 r. łączny limit zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynosił 180, z czego 141 zezwoleń dotyczyło sprzedaży alkoholu przeznaczonego do spożycia poza miejscem sprzedaży, a 39 przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. Uchwałą Nr XXXIV/242/2021 Rady Miasta Lubartów z dnia 29 września 2021 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Miasta Lubartów nie zmieniono ogólnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Dokonano przesunięć pomiędzy zezwoleniami na sprzedaż napojów alkoholowych w „sklepach – 132” i „gastronomii - 48”. W 2021 r. funkcjonowało 45 punktów detalicznych sprzedaży napojów alkoholowych i 17 punktów gastronomicznych. W 2021 r. wydano ogółem 47 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wartość sprzedanego alkoholu w 2020 r. wynosiła 28 355 615 zł. w tym do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa 13 487 360 zł, od 4,5% do 18 zawartości alkoholu 3 284 036, oraz powyżej 18% zawartości alkoholu 10 596 908 zł. W 2021 r. w Lubartowie wydano jedną decyzję w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Wydano 12 decyzji o wygaszeniu zezwolenia. W 2021 r. przeprowadzono 35 sprawdzeń punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

3. Cele i zadania Programu.

3.1 Cel główny Programu.

Głównym celem Programu jest zmniejszenie rozmiarów zjawiska zachowań ryzykownych oraz przeciwdziałanie problemom związanym z tymi zachowaniami. Pamiętać należy, że poziom używania alkoholu i narkotyków jest uzależniony od wielu zmiennych, jak np. rozwarstwienia społecznego, sytuacji gospodarczej kraju, poziomu stresu wśród mieszkańców danej miejscowości, wiedzy na temat uzależnień, biedą, wykluczeniem społecznym, chorobami psychicznymi czy izolacji społecznej. Realizowane w ramach Programu działania powinny być ukierunkowane na konkretne problemy (alkohol, narkotyki, przemoc) i być kierowane do konkretnych środowisk, grup wiekowych. Powinny mieć perspektywę kontynuacji i zawierać ewaluację.

3.2. Obszar realizowanego programu.

Cel główny realizowany będzie w szczególności w następujących obszarach:

- 1) profilaktyki uniwersalnej - adresowanej do wszystkich mieszkańców (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i narkotyków, występowania zachowań agresywnych oraz uzależnień behawioralnych;
- 2) profilaktyki selektywnej - adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i narkotyków czy występowania zjawiska przemocy;
- 3) terapii - obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem od alkoholu i narkotyków;
- 4) rehabilitacji - realizacja zadań poprzez wsparcie psychologiczne, socjalne i społeczne oraz wspieranie działalności środowisk abstynenckich;
- 5) organizację imprez dla mieszkańców Lubartowa;
- 6) monitoring prowadzonych działań.

3.3 Cele szczegółowe definiują poniższe tabele:

Cel 1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.			
Zadania szczegółowe	Wskaźnik osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań	uwagi/rekomendacje
1. Realizacja w szkołach programów profilaktyki uniwersalnej z zachowaniem standardów jakości pierwszorzędowych programów profilaktycznych, opracowanych przez Rady Pedagogiczne i Rady Rodziców	* liczba programów * liczba odbiorców * liczba placówek realizujących programy	* szkoły	Rekomendowane jest upowszechnianie i wdrażanie programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, które biorą pod uwagę czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania środków psychoaktywnych oraz stosowania agresji. Zalecane jest przeprowadzenie kampanii profilaktycznych w poszczególnych szkołach: * SP1- Przeciw pijanym kierowcom, * SP3- Reaguj na przemoc * SP4- O depresji w pandemii. Uzależnienia behawioralne * II LO - Dopalaczom powiedz stop. Zaleca się współpracę z KPP, MOPS, CPR, lekarzami, psychologami, organizacjami pozarządowymi.
2. Realizacja zajęć/imprez/ zawodów sportowych i rekreacyjno - turystycznych, kulturalnych, środowiskowych z elementami profilaktyki	* liczba zajęć/ imprez/ * liczba odbiorców * liczba jednostek organizujących zajęcia/imprez/	* organizacje pozarządowe * kluby sportowe * placówki oświatowe * inne instytucje i jednostki	Rekomendowana jest organizacja imprez masowych dla określonej grupy mieszkańców bądź dla całej społeczności lokalnej. Zalecane jest przeprowadzenie kampanii „Postaw na rodzinę”.
3. Realizacja środowiskowych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci	* liczba programów * liczba odbiorców * liczba jednostek realizujących Program	* organizacje pozarządowe * inne instytucje i jednostki	Rekomendowana jest działalność świetlicy dla dzieci z rodzin zagrożonych społecznie przy MOPS.

<p>4. Informowanie o dostępności usług pomocowych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz ich rodzin a także zagrożonych przemocą. Prowadzenie edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości zażywania środków psychoaktywnych.</p>	<p>* liczba rodzajów materiałów edukacyjno-informacyjnych</p>	<p>* organizacje pozarządowe * placówki oświatowe * MKRPA * Urząd Miasta</p>	<p>Zadanie realizowane będzie m.in. poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych, - zakup i rozpowszechnianie materiałów promocyjnych: broszury, ulotki, plakaty, druki materiały z elementami promocyjnymi, - bieżącą aktualizację i udostępnianie baz danych placówek leczniczych i pomocowych.
<p>5. Monitorowanie problemów uzależnień w ramach realizacji Programu.</p>	<p>* liczba elementów sprawdzających np.: sprawozdań, spotkań, protokołów, itp.</p>	<p>* Urząd Miasta * MKRPA</p>	<p>Sprawdzeniem szczegółowym należy objąć SP4 i II LO. Dokonać monitoringu pracy Klubu Nadzieja.</p>
<p>Cel 2. Prowadzenie bieżącej pracy w obszarze uzależnień od alkoholu i narkotyków poprzez: udzielanie pomocy psychologicznej, prawnej, udzielanie wsparcia i poradnictwa.</p>			
<p>1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie klubów abstynenta oraz innych form działań pomocowych poza terapią, których odbiorcami są osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków oraz narażonych na przemoc w tym ich rodzi.</p>	<p>* rodzaje pomocy klubom abstynenta</p>	<p>* Urząd Miasta * kluby abstynenta</p>	<p>Zadanie powinno być ewaluowane przez kluby abstynenta pod kątem reguł postępowania zawartych w „standardach działań stowarzyszeń abstynenckich”. Rekomendowane są działania w formie całorocznej. Wycieczki, imprezy okazjonalne powinny być integralnym elementem i stanowić uzupełnienie pracy.</p>
<p>2. Realizacja pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i narkotyków a także dla osób doświadczających przemocy i stosujących przemoc w tym prowadzenie punktów konsultacyjnych.</p>	<p>* liczba punktów pomocy psychologicznej * liczba osób korzystających z pomocy</p>	<p>* MOPS * organizacje pozarządowe * UM</p>	<p>Zalecane jest prowadzenie dwóch punktów konsultacyjno-pomocowych ds. alkoholizmu oraz narkomanii i uzależnień behawioralnych</p>

Cel 3 Wzmacnianie kompetencji instytucji i osób odpowiedzialnych za realizację działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii oraz pracujących w zakresie przemocy w rodzinie.			
1. Tworzenie form współpracy i wymiany informacji dla instytucji i osób zajmujących się realizacją zadań wynikających z programu	* liczba spotkań * liczba szkoleń * liczba osób biorących w szkoleniach	* UM	Zalecane jest przeprowadzenie dwóch szkoleń dla: - członków MKRPA z udziałem przedstawicieli instytucji i organizacji pozarządowych - osób zajmujących się przemocą w rodzinie
2. Prowadzenie szkoleń, kursów specjalistycznych dla nauczycieli	* liczba szkoleń, kursów	* szkoły	Zalecane jest aby szkoły przeprowadziły przynajmniej jeden kurs/ szkolenie w którym udział będą brali przedstawiciele innych szkół.
Cel 4. Ograniczenie dostępu do alkoholu i wyrobów tytoniowych.			
1. Kontrole/ sprawdzanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod kątem zgodności sprzedaży z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przepisami ustawy o ochronie przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych	* liczba przeprowadzonych kontroli	* MKRPA * UM	Zalecana jest kontrola/ sprawdzenie wszystkich punktów sprzedaży (warunki epidemiologiczne mogą wpłynąć na ilość sprawdzonych punktów).
2. Działania interwencyjno - edukacyjne skierowane do sprzedawców dotyczące zakazu sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych nieletnim.	* liczba punktów do których takie działania były skierowane.	* MKRPA * UM	Rekomendowane jest prowadzenie akcji ulotkowej dla sprzedawców napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych
2. Sprawdzanie wniosków o wydanie zezwolenia pod względem limitu zezwoleń, oraz zasad usytuowania tych punktów zgodnie z uchwałami Rady Miasta.	* liczba wydanych postanowień	* MKRPA	Zadanie realizowane na posiedzeniach MK RPA

Cel 5. Aktywne spędzanie wolnego czasu jako jedna z form odreagowywania i walki ze stresem.			
Budowa toru rowerowego pumtrack.	*oddanie do użytku toru rowerowego	*UM	Preferowane jest oddanie toru do końca czerwca 2022 r.

4. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4.1. Zadania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Do zadań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy w szczególności:

- 1) inicjowanie działań stanowiących zadania własne miasta w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii;
- 2) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu; w tym motywowanie uczestnika postępowania do podjęcia leczenia odwykowego oraz kierowanie go do biegłego (psycholog, psychiatra) orzekającego w przedmiocie uzależnienia;
- 3) rozpatrywanie wniosków z instytucji, organizacji społecznych i osób fizycznych dotyczących osób nadużywających alkoholu;
- 4) kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 5) wydawanie opinii w formie postanowienia o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych i podawania napojów alkoholowych z uchwałami Rady Miasta, w tym w sprawie limitów wydawanych zezwoleń.
- 6) udział w posiedzeniach grup roboczych realizujących procedurę „Niebieskiej Karty” oraz w Zespole Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 7) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zasad zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia;
- 8) organizowanie szkoleń dla osób zajmujących się profilaktyką uzależnień.

4.2 Wynagrodzenia członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Za każde posiedzenie Komisji związane z realizacją zadań ustawowych i wynikających z realizacji programu, członkom MKRPA przysługuje wynagrodzenie wynoszące pięciokrotność pełnej wysokości diety za czas podróży krajowej z wyłączeniem Przewodniczącego MKRPA, któremu przysługuje wynagrodzenie wynoszące siedmiokrotność pełnej wysokości diety za podróż krajową.
2. Wysokość diety określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej.
3. Podstawę do wypłacania wynagrodzenia stanowi lista obecności z poszczególnych posiedzeń MKRPA poświadczona podpisem przez Przewodniczącego MKRPA.
4. Członkom Komisji przysługuje również pokrycie kosztów udziału w szkoleniach, seminariach, konferencjach.
5. W związku z podróżami służbowymi członków Komisji, przysługuje im dieta, zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach w wysokości określonych rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie należności przysługujących pracownikom zatrudnionym w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.

5. Realizacja Programu.

1. Realizacja Programu jest koordynowana przez Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii. Nadzór merytoryczno - finansowy sprawuje dysponent środków przeznaczonych na realizację programu oraz odpowiednie komórki organizacyjne Urzędu Miasta.

2. Zadania ujęte w programie mogą być realizowane poprzez działalność następujących podmiotów:
 - 1) Urząd Miasta Lubartów;
 - 2) Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
 - 3) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej;
 - 4) Komendę Powiatową Policji w Lubartowie;
 - 5) Sąd Rejonowy w Lubartowie
 - 6) szkoły i placówki miejskie;
 - 7) ośrodki leczenia uzależnień;
 - 8) ośrodki zdrowia oraz poradnie psychologiczne (psychiatryczne);
 - 9) organizacje pozarządowe oraz kościelne i wyznaniowe
 - 10) inne instytucje i podmioty działające na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.
3. Program realizowany jest we współpracy osób, instytucji rządowych i samorządowych oraz organizacji pozarządowych, a także grup samopomocowych zajmujących się zdrowiem, edukacją, kulturą, sportem a przede wszystkim wychowaniem w trzeźwości.
4. Program uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym, a także o posiadana wiedzę na temat przeciwdziałania uzależnieniom oraz redukcji szkód społecznych spowodowanych uzależnieniem i współuzależnieniem.
5. Realizacja finansowa Programu będzie realizowana poprzez:
 - 1) przekazanie środków finansowych i rzeczowych miejskim jednostkom sektora finansów publicznych;
 - 2) udzielenie dotacji celowej jednostkom spoza sektora finansów publicznych;
 - 3) zakup towarów i usług
 - 4) tworzenie niezbędnego zaplecza, w tym min. finansowanie wynagrodzeń osobowych, zakupu nagród, zakupu materiałów informacyjno-edukacyjnych, zakupu materiałów promocyjnych. finansowanie związane z działalnością MKRPA itp.
6. Podmioty wnioskujące o realizację zadań w ramach Programu zobowiązane są do złożenia oferty w Urzędzie Miasta zawierającej merytoryczny opis projektu, koszty realizacji oraz podstawowe dane oferenta, zgodnie z przepisami prawa i informacjami przedstawionymi przez Urząd Miasta.
7. Źródłem finansowania zadań wynikających z Programu są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz dodatkowej opłaty jaką muszą wносить przedsiębiorcy mający zezwolenia na hurtowy obrót alkoholem. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy, wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii określone w programie, ujęte zostały w tabeli - plan wydatków budżetowych na 2022 r.

6. Monitoring i ewaluacja programu:

- 1) systematyczne monitorowanie sytuacji w zakresie uzależnień dostarcza informacji do planowania dalszych działań profilaktycznych oraz oceny ich skuteczności. System monitorowania stanowi zaplecze informacyjne dla podmiotów realizujących zadania z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień. Monitorowanie zjawisk związanych z uzależnieniami na terenie miasta polega w szczególności na diagnozowaniu problemów oraz badaniu efektywności działań podejmowanych w ramach programu;
- 2) ewaluacja programu obejmuje systematyczne zbieranie danych oraz ich analizę i interpretację w celu sprawdzenia czy zaplanowane działania w Programie zostały przeprowadzone zgodnie z założeniami. Analiza przebiegu poszczególnych działań w ramach Programu ułatwia zaplanowanie dalszych działań i interpretację efektów ewaluacji wyników Programu. Ewaluacja Programu powinna mieć charakter ciągły i być dokonywana zarówno przez realizatorów, jak też przez upoważnione osoby zewnętrzne;
- 3) po zakończeniu realizacji zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy podmioty biorące udział w realizacji Programu zobowiązane są

do przedstawienia sprawozdań oraz składania wyjaśnień i uzupełnień do przebiegu zadania na wniosek osób kontrolujących realizację zadania publicznego i monitorujących realizację Programu;

- 4) Burmistrz Miasta przedkłada Radzie Miasta raport z wykonania zadań ujętych w Programie do 30 czerwca 2023r.

7. Plan wydatków.

Lp.	Wyszczególnienie	Plan wydatków § 85154	Plan wydatków § 85153	Ogółem
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1	19 300	10 400	29 700
2.	Szkoła Podstawowa Nr 3	27 900	15 000	42 900
3.	Szkoła Podstawowa Nr 4	10 000	7 400	17 400
4.	II Liceum Ogólnokształcące	14 300	7 700	22 000
5.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	115 000	0	115 000
6.	Urząd Miasta	275 000	20 000	295 000
7.	Organizacje pozarządowe	100 000	15 000	115 000
Razem		561 500	75 500	637 000

Wyniki głosowania

Głosowano w sprawie: Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022.

ZA: 20, PRZECIW: 0, WSTRZYMUJĘ SIĘ: 0, BRAK GŁOSU: 0, NIEOBECNI: 1

Wyniki imienne:

ZA (20)

Jacek Bednarski, Robert Błaszczak, Teodor Czubacki, Ewa Grabek , Grzegorz Gregorowicz, Grzegorz Jaworski, Maria Kozak, Tomasz Krówczyński, Przemysław Kural, Piotr Kusyk, Anna Kuszner, Renata Mazur, Elżbieta Mizio, Beata Pasikowska, Wiesława Romańska-Serwin, Grzegorz Siwek, Jacek Tchórz, Jacek Tomasiak, Andrzej Zieliński, Krzysztof Żyśko

NIEOBECNI (1)

Marek Polichańczuk

Głosowanie zakończono w dniu: 22 marca 2022, o godz. 20:37

Wygenerowano w systemie eSesja.pl | 2022-03-23 11:09:00